

Nr 413

Av herr **Johansson, Theodor, m. fl.**, *angående statsbidrag i vissa fall för inköp av vägmaskiner för iordningställande och underhåll av enskilda vägar på landsbygden.*

Behovet av tidsenliga vägmaskiner för det enskilda vägnätets iordningställande och underhåll har ökat för varje år på grund av motoriseringen och som följd härav ökade krav på bärkraftiga och under alla årstider framkomliga vägar. Visserligen har utgående statsbidrag till inköp av redskap (SFS 417/52), vilket utgår med 60 % av kostnaden för inköp, medverkat till bättre underhåll av de enskilda vägarna. (Med »redskap» förstås snöplog, vägsladd eller annat större redskap för vägunderhåll.) Däremot utgår icke statsbidrag för anskaffning av »maskin», d. v. s. väghyvel, krossverk för grusframställning eller annan större vägunderhållsmaskin. Tillgången på dessa sistnämnda maskiner för det enskilda vägnätets underhåll är mycket begränsad.

I samband med att staten övertog ansvaret för de allmänna vägarnas utbyggnad och underhåll uttalades, att vägförvaltningarnas maskinpark även skulle få utnyttjas för de enskilda vägarnas behov. Detta har kunnat ske endast i begränsad omfattning, då vägmaskinerna i första hand måste stå till förfogande för den allmänna väghållningen. I vissa fall äro vägförvaltningarnas maskiner icke lämpliga för de enskilda vägarna.

Bristen på tidsenliga och lämpliga vägmaskiner gör att vägunderhållet av de enskilda vägarna blir eftersatt och även dyrare än vad som är normalt. Hyvling och sladdning av vägarna bör ske på lämpliga tider, om detta arbete skall göra full nytta. Samma förhållande gäller grusning. Endast i undantagsfall torde man kunna erhålla biträde från vägförvaltningarna med dylikt arbete under lämplig tid.

Självfallet är det ett allmänt intresse att vägmaskiner för det enskilda vägnätets behov finnas att tillgå. För vägsamfälligheterna är det en stor kostnad att inköpa erforderliga vägmaskiner. Därtill kommer nödvändigheten av att anskaffa maskinkunnig personal för att sköta dessa. Av nämnda skäl är det angeläget att statsbidrag kan lämnas även för inköp av vägmaskiner i likhet med vad som sker vid inköp av redskap för den enskilda väghållningen på landsbygden och i de mindre tätorterna. Givetvis böra sådana maskiner, som inköpas med bidrag av staten, ställas till förfogande för de enskilda väginressenterna inom ett större område, minst en kommun i norra Sverige och i övriga delen av landet ett område motsvarande de gamla vägdistrikten. Det är givetvis nödvändigt att verksamhetsområdet för de större vägmaskinerna avväges så, att anställd arbetskraft kan utnytt-

jas större delen av året. Statsbidragens storlek bör lämpligen utgå efter samma norm som f. n. gäller vid inköp av redskap. Att utforma bestämmelserna härom bör lämpligen överlåtas på en blivande utredning.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en utredning angående statsbidrag till kommun, som åtagit sig väghållningen av enskilda vägar, eller sammanslutning av väghållare med uppgift att betjäna den enskilda väghållningen för inköp av vägmaskiner för iordningställande och underhåll av de enskilda vägarna på landsbygden.

Stockholm den 26 januari 1956

Theodor Johansson

Fritiof Karlsson

Torsten Bengtson